

Către Conducerea Universității de Vest din Timișoara

Notă de fundamentare

privind crearea unui Departament UNITA în cadrul Universității de Vest din Timișoara

Începând cu anul 2020, UVT a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare instituțională în context european, în cadrul alianței universitare UNITA, alături de partenerii săi: Università degli Studi di Torino (Italia), Université de Pau et des Pays de l'Adour (Franța), Université Savoie Mont Blanc (Franța), Universidad de Zaragoza (Spania), Universidade Beira Interior (Portugalia). La baza alianței se află proiectul UNITA - *Universitas Montium*, finanțat pe o perioadă de 3 ani, în urma competiției lansate de către Comisia Europeană în cadrul inițiativei ERASMUS+ *European Universities*. UNITA face parte din cel de-al doilea val de alianțe selectate de Comisia Europeană pentru a explora, dezvolta și pilota noi modele de predare, învățare, mobilitate, cercetare și colaborare internațională, cu scopul de a contribui la creionarea viitorului Spațiu European al Învățământului Superior (*European Higher Education Area*) și de a-i crește acestuia competitivitatea la nivel global. Numărul de alianțe selectate în 2019 și 2020 este de 41, iar numărul de instituții de învățământ superior implicate este de 300, reprezentând aproximativ 5% din totalul de la nivel european. Prin urmare, ca urmare a apartenenței la acest grup, atât potențialul de dezvoltare academică (dacă luăm în considerare multiplele linii de finanțare deschise de Comisia Europeană pentru aceste alianțe), cât și responsabilitățile asumate de parteneri (dacă luăm în considerare cerințele Comisiei Europene pentru aceste alianțe) sunt foarte mari. Alianțele de universități europene reprezintă, astfel, dezideratul și prioritatea spațiului european al educației, care vor da direcția evoluției în următoarele decenii.

Având în vedere cele de mai sus, dezvoltarea unui Departament UNITA în cadrul Universității de Vest din Timișoara, în subordinea Rectorului (fiind vorba despre un demers cu impact pe zona de Relații Internaționale, Educație, Cercetare, Inovare, Antreprenoriat), este esențială pentru maximizarea oportunităților oferite de participarea UVT la acest proces.

Conform acordului inițial semnat în cadrul consorțiului UNITA *Universitas Montium*, fiecare universitate membră trebuie să creeze un *Office UNITA*, care să reprezinte centrul de coordonare a activităților proiectului, asigurând legătura internă între diferitele pachete de

lucru în care fiecare dintre parteneri și-a asumat sarcini, dar și, transversal, legătura cu structurile similare ale partenerilor alianței. În acest sens, pentru o organizare internă eficientă, UNITA Office UVT s-a dezvoltat de la început în relație cu toate departamentele didactice, administrative și de suport ale universității noastre, pentru a potența componenta de internaționalizare la fiecare nivel.

La acest moment, fiecare structură Office UNITA din alianță are cel puțin trei angajați pe poziții full-time, plus alte poziții part-time (susținute din finanțarea europeană sau din cofinanțări), mai puțin UVT, care are patru angajați pe poziții part-time. De asemenea, după 20 de luni de implementare a proiectului inițial, contextul colaborărilor din cadrul alianței UNITA sau al colaborărilor mijlocite de prezența UVT în această alianță la nivel național sau european s-a modificat. Mai jos, câteva exemple în acest sens:

- Prezența UVT în alianța europeană UNITA nu reprezintă doar proiectul UNITA Universitas Montium, ci este extrem de activă într-un context în care se pot dezvolta numeroase alte colaborări. Doar în anul 2021, alianța noastră a depus și câștigat alte proiecte (**Research for UNITA - ReUNITA, INNOUNITA, Connect UNITA**), implementate cu sprijin financiar european și care continuă să atragă în echipele lor cadre didactice și studenți din UVT. Complementaritatea acestor proiecte din **Constelația UNITA**, dar și particularitățile fiecăruia dintre ele, au potențialul de a contribui semnificativ la crearea de oportunități pentru studenții și cadrele didactice din UVT pe termen mediu și lung, ca membri și membre ai/ ale comunității UNITA. Toate proiectele din constelația UNITA se dezvoltă în strânsă legătură cu obiectivele inițiale ale alianței, iar sinergiile dintre ele trebuie corelate la nivel de alianță și de universitate. În alianța UNITA, UVT și-a asumat un rol esențial în crearea cadrului de colaborare între aceste proiecte, în mod voluntar.
- Pentru a dezvolta mai multe proiecte în alianța UNITA este nevoie de resursă umană care să susțină cadrele didactice și cercetătorii în aceste demersuri în cadrul unei structuri UNITA la nivelul UVT. Conform Raportului Intermediar depus spre evaluare de către Comisia Europeană, în primele 18 luni, universitățile membre UNITA au intermediat peste 800 de mobilități de studenți și cadre didactice în interiorul alianței, în condițiile în care anterior formării alianței, aceleași universități aveau schimburi de 10 ori mai mici ca număr, atât în context pandemic, cât și post-pandemic. Câtă vreme este evident că mobilitățile și schimburile inter-instituționale sunt cele care stau la baza inițiativelor și proiectelor academice comune viitoare, toate facultățile UVT au fost deja angrenate în activități și proiecte marca UNITA, având, pentru viitor, nevoie de susținere pentru a dezvolta aceste inițiative.

- UNITA a lansat și implementează o inițiativă complexă pentru dezvoltarea unor doctorate în cotutelă internațională, fără ca acesta să fie un obiectiv al vreunui proiect implementat de alianță. Este, însă, un obiectiv la nivel național și totodată un criteriu de evaluare a calității școlilor doctorale românești, vârful de lance în cercetarea avansată. Potențialul acestui demers pentru UVT, în contextul recente evaluări instituționale, este indiscutabil, iar eforturile depuse în acest sens în contextul oferit de UNITA au fost adiționale celor asumate inițial, în lipsa unor resurse umane dedicate.
- La nivel național, UVT și-a asumat un rol de lider în raport cu inițiativa *Universității Europene*, inițiind rețeaua *RO European Universities*, coordonată în mod voluntar atât la nivel de consorțiu, cât și la nivel de grupuri de lucru, de către UVT, prin aceleași persoane care coordonează și implementarea proiectului UNITA Universitas Montium. Această responsabilitate asumată de UVT și demersurile următoare au condus la suplimentări de fonduri în cadrul proiectelor de mobilități Erasmus+ și la suplimentarea cofinanțării naționale pentru susținerea alianțelor de universități europene în cazul UVT.
- Rezultatele obținute de alianța UNITA până la acest moment au condus la decizia participării la apelul de finanțare în vederea extinderii alianței (la zece universități partenere din aceleași țări, plus două universități din Elveția și Ucraina, având statutul de parteneri asociați) și a continuării activităților pentru încă o perioadă de patru ani, 2023-2027. Pregătirea noului proiect, dar și dezvoltarea constantă de acțiuni complementare, necesită resurse umane dedicate UNITA în fiecare universitate. Altfel, consorțiul riscă să nu poată asigura sustenabilitatea a ceea ce s-a construit până acum, nemaifiind vorba despre a dezvolta în plus.

În fine, Alianța europeană UNITA se îndreaptă înspre o entitate legală comună, care nu va înlocui identitățile universităților membre, ci va adăuga valoare fiecăreia dintre ele și va oferi oportunități de dezvoltare profesională fiecărui membru sau fiecărei membre a comunităților lor. De la participarea împreună în clasamente internaționale până la poziția pe piața educațională și a cercetării, respectiv pe piața de muncă de la nivel global, maximizarea acestui potențial depinde în mod semnificativ de resursele investite în acest demers de către fiecare instituție membră a alianței.

Dr. Andra-Mirona Stan-Dragotesc

Coordonator Office UNITA UVT

